

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

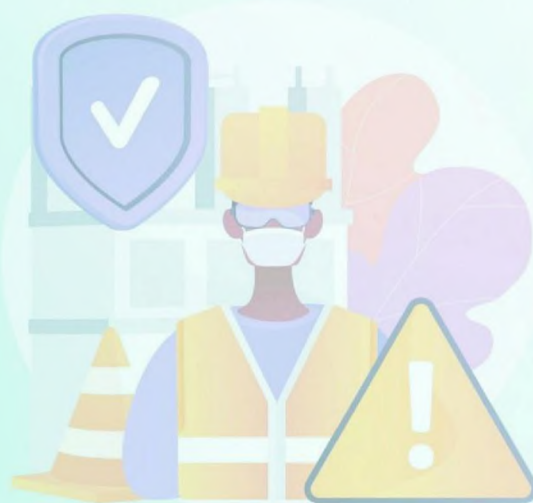
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ СИСТЕМ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ, ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Матеріали
Х Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

8-9 квітня 2025 року



Полтава 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

**ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ СИСТЕМ БЕЗПЕКИ
ПРАЦІ, ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТУ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

**Матеріали
Х Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

8-9 квітня 2025 року

Полтава 2025

Інноваційні аспекти систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності: матеріали X Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конференції (Полтава, 8-9 квітня 2025 р.) / ПДАУ: ред. кол. О. І. Біловод, В. М. Заплатинський, С. В. Попов, В. М. Марич [та ін.]. – Полтава: ПДАУ, 2025. – 176 с.

Конференція проведена за підтримки Міністерства освіти і науки України та зареєстрована в ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) за №243 від 24.02.2025 р.

У збірці представлено матеріали X Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції за результатами досліджень інноваційних аспектів систем безпеки життя та охорони праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності.

Матеріали тез призначені для наукових співробітників, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти усіх рівнів підготовки, керівників та фахівців підприємств.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних, а також відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Редакційна колегія: Біловод О.І., к.т.н., доцент, Полтавський державний аграрний університет; Заплатинський В.М., к.с.-г.н., доцент, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Президент Академії безпеки та основи здоров'я; Попов С.В., к.т.н., доцент, Полтавський державний аграрний університет; Марич В.М., к.т.н., доцент, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності; Лях І.М., д.т.н., доцент, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; Опара Н.М., к.с.-г.н., доцент, Полтавський державний аграрний університет; Дудник В.В., к.т.н., доцент, доцент кафедри механічної та електричної інженерії; Попович Н.М., к.т.н., доцент, Полтавський державний аграрний університет; Петраш О.В., к.т.н., доцент, Полтавський державний аграрний університет; Лапенко Т.Г., к.т.н., доцент, Полтавський державний аграрний університет; Дрожжана О.У., старший викладач, Полтавський державний аграрний університет.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ»

<i>Дрожжана О.У.</i> ОСОБЛИВОСТІ УМОВ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ГОТЕЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ	9
<i>Дрожжана О.У., Гаген О.С.</i> СТИМУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКТОР ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПРАЦІВНИКІВ	12
<i>Дударь Н.І.</i> НЕБЕЗПЕЧНІ ЗАХОПЛЕННЯ ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ	14
<i>Дрожжана О.У., Дудник В.В.</i> ПРОГНОЗУВАННЯ НОВИХ РИЗИКІВ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ПРАЦІ	16
<i>Дудник В.В., Дрожжана О.У., Дудник Д.В.</i> АУДИТ ТА КОНТРОЛЬ СТАНУ ОХОРОНИ ПРАЦІ. ПОЛІТИКА ТРИПАРТИЗМУ: ДЕРЖАВА-РОБОТОДАВЕЦЬ-ПРАЦІВНИК	18
<i>Жидацький В.Ц., Лях І.М.</i> ВПЛИВ МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРАЦІ ОПЕРАТОРА КОМП'ЮТЕРНОГО НАБОРУ	21
<i>Заплатинський В.М.</i> АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНУ «РИЗИК» У ДЕРЖАВНОМУ СТАНДАРТІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	24
<i>Калинчук С., Гаман Б.В., Марич В.М.</i> РИЗИК ПОЖЕЖ ПІД ЧАС ЖНИВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	28
<i>Канівець О.В., Канівець І.М.</i> ВИКОРИСТАННЯ МАШИННОГО ЗОРУ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ПОЖЕЖ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДДЯХ	30
<i>Ковальська Т.А., Дрожжана О.У.</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ	34
<i>Кондель В. М., Титаренко В. М., Молчанов П. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ	36
<i>Лапенко Т.Г.</i> ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	41

середньої освіти щодо терміну «ризик» є важливим задля забезпечення його подальшого коректного застосування у модельних програмах, навчальних матеріалах та підручниках.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України “Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898). // Режим доступу: <https://surli.li/scivew>

2. Державний стандарт базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України “Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898). // Режим доступу: <https://surli.li/mlywj>

3. Національний стандарт України «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять» ДСТУ 2293:2014, Чинний від 01 травня 2015 року. URL: <https://surli.li/xeuxhf>

4. Державний стандарт України ДСТУ EN 292-1 Безпечність машин. Основні поняття, загальні принципи проектування Частина 1. Основна термінологія, методологія. / Держстандарт України, 2001,- 23 с. URL: <https://surli.li/einbzu>

5. Обґрунтування загального поняття "небезпека" // Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди": Зб. наук. пр. - Переяслав-Хмельницький, 2012. - Вип. 27. С. 99-106.

6. Полімовний тлумачний словник з безпеки: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 120 с. ISBN 978-911-01-0002-1

7. Державний стандарт базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України “Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898). // Режим доступу: <https://surli.cc/bxnzmn>

УДК 614.84

РИЗИК ПОЖЕЖ ПІД ЧАС ЖНИВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Калинчук С.А., здобувач вищої освіти ступеня бакалавра,
Гаман Б.В., здобувач вищої освіти ступеня бакалавра,
Марич В.М., кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів*

Період збирання врожаю є традиційно пожежонебезпечним через поєднання високих температур, сухості рослинної маси та активного використання техніки. В умовах воєнного стану ці ризики суттєво зростають. Пожежі на полях можуть мати катастрофічні наслідки як для економіки, так і

для продовольчої безпеки країни. Тому питання забезпечення пожежної безпеки в аграрному секторі набуває особливого значення [1].

Воєнні дії створюють новий тип загроз для аграрної галузі. Серед основних ризиків[2]:

- замінування та вибухонебезпечні предмети на полях, що можуть спричинити пожежі при зіткненні з технікою;
- артобстріли, дрони та авіаудари, які можуть безпосередньо викликати загоряння посівів;
- знищення або недоступність інфраструктури, зокрема систем зв'язку, водозабезпечення та пожежогасіння;
- обмежений доступ до ресурсів, необхідних для протипожежних заходів – техніки, пального, води.

Зокрема, у період війни в Україні з країною агресор зафіксовано численні випадки загорянь полів внаслідок бойових дій, особливо у південних та східних регіонах України.

Одним із прикладів загорянь поля внаслідок бойових дій відбулася пожежа 11 липня 2022 в Запорізької області, де загорілася стерня і швидко вогонь перекинувся на пшеницю, площею близько 90 га. Пожежу вдалося ліквідувати, але згоріло близько 20 га. урожаю пшениці. Згідно із моніторингу таких видів пожеж вже згоріло понад 10 000 га. За даними оперативного штабу з фіксації екологічних злочинів росії при Держекоінспекції, де зафіксовано зафіксовано 3000 пожеж на площі понад 1,5 млн га, з них більше третини, або 690000 га, – це сільгоспземля, ще 270 000 га – лісові угіддя [3-5].

Наслідки таких пожеж можуть бути критичними та призвести до:

- знищення посівів на тисячах гектарів;
- втрата техніки, складських приміщень, інфраструктури;
- забруднення повітря та ґрунту продуктами горіння;
- загибель або травмування людей;
- погіршення соціально-економічної ситуації у регіоні.

Отже, для мінімізації ризику пожеж у період жнив в умовах воєнного стану доцільно впроваджувати:

1. Регулярне обстеження полів саперами на наявність вибухонебезпечних предметів;
2. Навчання та інструктаж працівників щодо дій у разі пожежі;
3. Облаштування мінералізованих смуг, створення пожежних розривів;
4. Наявність на техніці первинних засобів пожежогасіння;
5. Залучення добровільних пожежних формувань у громадах;
6. Розробка локальних планів дій спільно з ДСНС, військовими та органами місцевого самоврядування.

Пожежна безпека в аграрному секторі в умовах воєнного стану є складним, але надзвичайно важливим завданням. Забезпечення належного рівня підготовки, моніторингу та координації дій дозволить зменшити кількість пожеж та їхні наслідки. В умовах тривалої війни аграрна безпека стає частиною національної стратегії виживання та відновлення.

Список використаних джерел:

1. ЗВІТ про основні результати діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій у 2023 році
2. Постанова КМУ № 50 від 31.01.2013 «Про затвердження Галузевої програми забезпечення пожежної безпеки в аграрному секторі економіки України на 2013 - 2015 роки».
3. Агакерімова, Р. (2023). Вплив війни в Україні на національну та глобальну продовольчу безпеку. *Економіка та суспільство*, (50). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-53>
4. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://surl.li/ztgirh>
5. Мельник А. А., Марич В. М. Особливості розслідування нещасних випадків у період воєнного (надзвичайного) стану в Україні. Матеріали IV Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків «Охорона праці: освіта і практика» та XIV Всеукраїнської науково–практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці». Львів, 2024. С. 128-131.

УДК 681-31.001.8

ВИКОРИСТАННЯ МАШИННОГО ЗОРУ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ПОЖЕЖ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДДЯХ

*Канівець О. В., кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри механічної та електричної інженерії,
Канівець І. М., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри будівництва та професійної освіти
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава*

Виявлення диму та полум'я за допомогою камер відеоспостереження дає змогу запобігти втратам від загоряння, що зменшує як економічні збитки, так і ризики для життя людей. Наявність вогню та диму на основі аналізу хімічного складу повітря визначають за допомогою датчиків. Вони ефективно працюють у закритих приміщеннях, зокрема в офісах, на виробничих об'єктах, у житлових приміщеннях. Однак ефективність подібних систем значно знижується в умовах відкритих просторів, таких як сільськогосподарські поля, великі промислові цехи, прибудинкові ділянки, вуличні зони, парки й лісові масиви [1]. Низьку якість можна пояснити тим, що під впливом погодних умов, зокрема вітру, дощу чи снігу, продукти горіння та температура полум'я змінюються, що унеможливорює їх коректне визначення подібними датчиками, оскільки концентрація часток у повітрі швидко зменшується.

Розвиток технологій машинного зору зробило можливим автоматичне виявлення об'єктів, таких як пожежі, на цифрових зображеннях із відеопотоку. Для цього необхідно отримати інформацію про стан місцевості за допомогою відеопристроїв і оцінити ймовірність виникнення загоряння. У процесі виявлення загорання основним завданням оператора є своєчасне реагування на